

landbouwbedrijf uit, waardoor hij in zijn levensonderhoud kan voorzien.

Het wil den ondergeteekende voorkomen, dat de in artikel 2 genoemde verzoekers, met het oog op richtige nakoming van de dienstverplichtingen voor naturalisatie tot verminderd bedrag in aanmerking mogen worden gebracht.

Ten aanzien van allen, met uitzondering van den in artikel 1 onder 2°. genoemden verzoeker, geldt, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij, omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

Laatstgenoemde verzoeker moet om de Zwitsersche nationaliteit te verliezen na de totstandkoming van zijn naturalisatie als Nederlander een verklaring afleggen, dat hij afstand doet van het Zwitsersche Staatsburgerschap. Hij heeft zich daartoe bereid verklaard.

De Minister van Justitie,

P. S. GERBRANDY.

204. 4.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Bij het afdeelingsonderzoek van deze wetsontwerpen merkten eenige leden opnieuw op, dat de Minister geen gegevens heeft verstrekt omtrent het ras, waartoe de voor naturalisatie voorgedragen personen behooren. Op dezen grond zouden zij hun stem niet aan deze ontwerpen kunnen geven. Zij vestigden er hierbij nog de aandacht op, dat onder de personen, in deze ontwerpen genoemd, er verscheidenen zijn, te wier aanzien uit de stukken met groote waarschijnlijkheid is af te leiden, dat zij van Joodsche afkomst zijn, nl. de verzoekers, genoemd in ontwerp 204, artikel 1 onder 10°. en 13°., ontwerp 210, artikel 1 onder 6°. en 16°., en ontwerp 211, artikel 1 onder 1°. Tegen naturalisatie van deze personen hadden zij overwegend bezwaar. Voorts stelden zij de vraag, of niet ook de verzoekers, genoemd in ontwerp 210, artikel 1 onder 1°., 2°., 5°., 10°. en 15°., en ontwerp 211, artikel 1 onder 2°., tot het Joodsche ras behooren.

Zeer vele andere leden verklaarden ook ditmaal tegen naturalisatie van personen van Joodsche afkomst in het algemeen geen bezwaar te hebben en daarom op vermelding van het ras, waartoe ieder der verzoekers behoort — gesteld al, dat het mogelijk ware dit vast te stellen — geen prijs te stellen. Ook tegen de naturalisatie van de zoeven als van Joodsche afkomst aangeduide personen in het bijzonder hadden deze leden geen bezwaar. Ten aanzien van de verzoekers, genoemd in ontwerp 210 onder 10°. en 15°. en ontwerp 211 onder 2°. merkten sommige van deze leden nog op, dat uit de stukken huns inziens niet de geringste aanwijzing te putten is, dat deze personen van Joodsche afkomst zouden zijn.

Dezelfde leden, die bezwaar hadden tegen naturalisatie van personen van Joodsche afkomst, vestigden er verder de aandacht op, dat onder de voor naturalisatie voorgedragenen ook ditmaal een aantal personen van Vlaamsche afkomst voorkomen. Naar hun meening behooren dezen gratis te worden genaturaliseerd.

Andere leden zagen hiervoor ook thans geen reden.

De zoeven genoemde leden brachten verder de vraag ter sprake, of de Minister het geraden acht voort te gaan met naturalisatie van personen van oorspronkelijk Poolsche nationaliteit. Bestaat te hunnen aanzien niet zoodanige onzekerheid omtrent hun volkenrechtelijke positie, dat het beter ware met verleening van het Nederlandschap te wachten totdat deze onzekerheid is opgeheven?

Een volgende opmerking van deze leden betrof het feit, dat wederom een aantal verzoekers van Duitsche nationaliteit zich bij hun aanvraag blijkbaar in hoofdzaak hebben laten leiden door hun afkeer van het thans in dat land heerschende staatkundige stelsel. Naar het oordeel van deze leden behoort met naturalisatie van zoodanige personen in ieder geval te worden gewacht tot na afloop van den oorlog.

Vervolgens merkten deze leden op, dat in de stukken betreffende verscheidene verzoekers mededeelingen voorkomen omtrent de politieke richting, waartoe zij, of hun familieleden, zich aangetrokken gevoelen. De merkwaardigste mededeeling van dezen aard is wel die, voorkomende in het rapport van den officier van justitie te Breda met betrekking tot den verzoeker, genoemd in ontwerp 211, artikel 1 onder 10°.: „Wat zijn politieke richting betreft, deelde hij mede op de „goede” partij te willen stemmen. Gevraagd welke partij de „goede” was, zeide hij „de Katholieke”.” Acht de Minister, zoo vroegen deze leden, het wenschelijk, dat aan verzoekers vragen van dezen aard worden gesteld? Welke bedoeling heeft men daarmede? Merkwaardig achtten deze leden het ook, dat verscheidene verzoekers lid zijn van vakverenigingen, aangesloten bij het N.V.V., doch niettemin verklaren „politiek kleurloos te zijn” of „zich niet met politiek te bemoeien”.

Van andere zijde werd er naar aanleiding van deze opmerkingen op gewezen, dat het stellen van vragen omtrent iemands politieke denkbeelden nuttig kan zijn om zich een afgerond beeld van diens persoonlijkheid te vormen. De hier aan het woord zijnde leden hadden tegen zulke vragen dan ook geen bezwaar.

Het voorstel tot het verleen van het Nederlandschap aan den verzoeker, genoemd in ontwerp 204, artikel 1 onder 7°., van beroep hoofdinspecteur van politie te Benkoelen, gaf aan verscheidene leden aanleiding de aandacht te vestigen op een artikel in het avondblad van de *Vooruit* van 13 December jl. Daarin wordt o.m. geciteerd uit *Het Nieuws van den Dag*: „Ergens in de Buitengewesten is een Duitscher hoofdinspecteur van politie. Hij ontvangt door middel van het Duitsche consulaat maandelijks pensioen als oud-onderofficier van het Duitsche leger. Zijn zoon is in Duitschland werkzaam. Genaturaliseerd is deze hoofdinspecteur niet. Hij beweert, dat Nederlandsch-Indië er veel beter voor zou staan, indien het Duitsch bezit was. Op grond van de veronderstelling, dat in Indië alles mag — behalve zich keeren tegen het Duitsche nationaal-socialisme — laat hij zijn vrouw een consequente nazi-propaganda voeren. Niemand maakt hem wat, zegt hij. „Het gouvernement moet me in dienst houden, uit vrees voor représailles van de Deutsche Regeering.””

Deze leden zouden van den Minister de stellige verzekering willen ontvangen, dat de hoofdinspecteur van politie, bedoeld in dit courantenbericht, een ander moet zijn dan de genoemde verzoeker. Zou de Minister deze verklaring niet zonder nader onderzoek in Indië kunnen afleggen, dan scheen het hun wenschelijk, dat de Minister het voorstel tot naturalisatie van dezen verzoeker voorshands terugnam ten einde zulk een onderzoek te kunnen doen instellen. Overigens merkten zij op het zeer bedenkelijk te achten, dat in Nederlandsch-Indië — indien het geciteerde bericht waarheid bevat — een vreemdeling een belangrijke positie bij de politie kan bekleeden.

Met betrekking tot den verzoeker, genoemd in dit ontwerp, artikel 1 onder 8°., werd van verschillende zijden opgemerkt, dat zijn levenswijze geenszins boven critiek verheven is. Hij heeft vele jaren in concubinaat geleefd met zijn huishoudster, doch maakte hieraan een einde, toen hij een verhouding aanknoopte met zijn gehuwde buurvrouw, met wie hij later — na haar echtscheiding — ook in het huwelijk trad. Blijkbaar wordt het voorstel tot zijn naturalisatie uitsluitend gedaan op verzoek van het Departement van Defensie, omdat adressant directeur is van een fabriek, die opdrachten voor dit Departement uitvoert. Men vroeg zich evenwel af, of dit voldoende reden mag zijn om aan iemand, tegen wien op zedelijk gebied bedenkingen bestaan, het Nederlandschap te verleen. Het moge waar

zijn, zooals de officier van justitie schrijft, dat hij een eerste klas zakenman is met meer talent voor handels- dan voor liefdeszaken, doch dit maakt zijn gedrag nog niet goed. Gaarne zou men nader vernemen, waarom de Minister dezen verzoeker voor naturalisatie heeft voorgedragen.

Van verschillende zijden werd er op gewezen, dat de verzoekers, genoemd in ontwerp 210, artikel 1 onder 1°. en 11°., lid zijn van de Haagsche Burgerwacht. Men achtte dit allerm minst wenschelijk. Laatstbedoelde verzoeker is bovendien lid van de Deutsche kolonie, wat toch zeker moeilijk met het lidmaatschap van een Nederlandsche burgerwacht kan samengaan. Met betrekking tot dezen verzoeker schrijft de officier van justitie: „Mij is, behoudens zijn lidmaatschap van de Deutsche Verein, niet gebleken van bezwaren.” Adressant zou onder den druk der omstandigheden lid van deze vereeniging hebben moeten worden en zou verklaard hebben voor dit lidmaatschap te zullen bedanken, zoodra hij zekerheid heeft, Nederlander te zullen worden. Meent de Minister, zoo werd gevraagd, dat iemand, die het noodig acht zoo lang mogelijk lid te blijven van deze vereeniging van buitenlanders, zich voldoende Nederlandsch gevoelt om hem het Nederlanderschap te verleen? Opgemerkt werd nog, dat een brief van den Commissaris der Koningin in Zuidholland dd. 13 Juli 1939, waarheen verwezen wordt, zich niet in het dossier over dezen verzoeker bevindt.

Met betrekking tot den verzoeker, genoemd in dit artikel onder 4°., merkten eenige leden op, dat deze, na als soldaat in Duitschland te hebben gediend, bij den aanvang van den wereldoorlog niet heeft voldaan aan een oproeping om weder in dienst te komen. Hij is dus deserteur. Reeds om deze reden achtten de leden, hier aan het woord, het bedenkelijk hem het Nederlanderschap te verleen. Bovendien is hij in de laatste jaren herhaaldelijk langen tijd werkloos geweest, zoodat ook in de toekomst armlastigheid geenszins uitgesloten schijnt. Ook is hij eenmaal veroordeeld tot een geldboete van f 224,40 subsidiair 45 dagen hechtenis wegens ongedekt vervoer van 25 flesschen cognac.

Sommige andere leden vestigden er de aandacht op, dat deze verzoeker reeds van 1904 tot 1906 in Nederland heeft verblijf gehouden en hier vervolgens van 1908 af onafgebroken heeft gewoond. Reeds in 1910 was hij met een vóór haar huwelijk Neder-

landsche vrouw getrouwd. Onder die omstandigheden is het wel niet goed te keuren, doch niettemin geenszins onbegrijpelijk, dat hij op aandrang van zijn vrouw en haar familie in 1914 niet aan den oproep gehoor gegeven heeft. De leden, hier aan het woord, meenden in ieder geval, dat men na ruim 25 jaren aan deze desertie niet een zoodanige beteekenis behoeft toe te kennen, dat adressant daarom niet zou mogen worden genaturaliseerd. Voorts merkten zij op, dat hij thans vast werk heeft, zoodat de kans op armlastigheid niet groot schijnt. Ook het eenige strafbare feit, ter zake waarvan hij is veroordeeld, scheen dezen leden niet van zoodanig gewicht, dat zijn naturalisatie daarop zou moeten afstuiten. Volledigheidshalve vestigden zij er nog de aandacht op, dat de politie van hem verklaart, dat hij een netten indruk maakt.

Eenige leden wezen er voorts op, dat het advies van de politie met betrekking tot den verzoeker, genoemd in hetzelfde artikel onder 5°., afwijzend luidde, omdat de eenige grond voor zijn verzoek was, dat hij zijn diploma als stuurman op een Nederlandsche zeevaartschool wilde halen.

Naar aanleiding hiervan merkten andere leden op, dat blijkens het rapport van den officier van justitie adressant bovendien verloofd is met een Hollandsch meisje, zich geheel Hollander gevoelt en niet meer in zijn geboorteland zou kunnen wennen. Deze leden achtten — met alle overige autoriteiten, die over dit verzoek advies hebben uitgebracht — deze redenen alleszins voldoende. Zij voegden hieraan nog toe, dat adressant sedert 15 jaar op Nederlandsche schepen vaart.

Ten aanzien van den verzoeker, genoemd in dit artikel onder 13°., werd opgemerkt, dat de inlichtingen van de politie te Middelburg over zijn handelspraktijken niet gunstig zijn. Acht de Minister dit geen bezwaar tegen zijn naturalisatie?

Aldus vastgesteld 5 Januari 1940.

WAGENAAR.
MOLLER.
BOMMER.
ALGERA.
VAN SLEEN.